

DOMSTOLENS DOM
den 3 oktober 2000 *

I mål C-411/98,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG), från Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Luxemburg), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Angelo Ferlini

och

Centre hospitalier de Luxembourg,

angående tolkningen dels av artiklarna 6 första stycket och 48 i EG-fördraget (nu artiklarna 12 första stycket EG och 39 EG i ändrade lydelse), av rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen (EGT L 257, s. 2; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 33), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 312/76 av den 9 februari 1976 om ändring av bestämmelserna om arbetstagarnas rättigheter inom arbetstagarorganisationer i förordning (EEG) nr 1612/68 (EGT L 39, s. 2; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 190) och av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen i dess modifierade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2001/83

* Rätttegångsspråk: franska.

av den 2 juni 1983 (EGT L 230, s. 6; svensk specialutgåva, område 5, volym 3, s. 13), dels av artikel 85.1 i EG-fördraget (nu artikel 81.1 EG),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena J.C. Moitinho de Almeida, D.A.O. Edward, L. Sevón och R. Schintgen samt domarna P.J.G. Kapteyn, C. Gulmann, P. Jann, H. Ragnemalm (referent), M. Wathelet och V. Skouris,

generaladvokat: G. Cosmas,
justitiesekreterare: R. Grass,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Angelo Ferlini, genom advokaterna M.-A. Lucas, Liège, och M. Dennewald, Luxemburg,
- Luxemburgs regering, genom direktören P. Steinmetz, avdelningen för rättsliga och kulturella frågor vid utrikesministeriet, i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren P.J. Kuijper samt E. Gippini Fournier och W. Wils, båda vid rättstjänsten, alla i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 21 september 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Tribunal d'arrondissement de Luxembourg har genom beslut av den 7 oktober 1998, som inkom till domstolen den 18 november samma år, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG) ställt en fråga om tolkningen dels av artiklarna 6 första stycket och 48 i EG-fördraget (nu artiklarna 12 första stycket EG och 39 EG i ändrade lydelse), av rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen (EGT L 257, s. 2; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 33), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 312/76 av den 9 februari 1976 om ändring av bestämmelserna om arbetstagarnas rättigheter inom arbetstagarorganisationer i förordning (EEG) nr 1612/68 (EGT L 39, s. 2; svensk specialutgåva, område 5, volym 1, s. 190) och av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen i dess modifierade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2001/83 av den 2 juni 1983 (EGT L 230, s. 6; svensk specialutgåva, område 5, volym 3, s. 13), dels av artikel 85.1 i EG-fördraget (nu artikel 81.1 EG).
- 2 Frågan har uppkommit inom ramen för en tvist mellan Angelo Ferlini och Centre hospitalier de Luxembourg (nedan kallat CHL) rörande den taxa som tillämpats för den förlossningsvård som Angelo Ferlinis hustru erhållit och för dennas vistelse på CHL:s förlossningsavdelning.

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapsbestämmelser

- 3 I artikel 2.1 i förordning nr 1408/71 föreskrivs följande:

”Denna förordning gäller anställda och egenföretagare, som omfattas eller har omfattats av lagstiftningen i en eller flera medlemsstater och som är medborgare i en medlemsstat eller är statslösa eller flyktingar bosatta inom en medlemsstats territorium, samt deras familjemedlemmar och efterlevande.”

- 4 I artikel 7.1 och 7.2 i förordning nr 1612/68 föreskrivs följande:

”1. En arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat får inom en annan medlemsstats territorium inte på grund av sin nationalitet behandlas annorlunda än landets egna arbetstagare i fråga om anställnings- och arbetsvillkor, speciellt vad avser lön, avskedande och, om han eller hon skulle bli arbetslös, återinsättande i arbete eller återanställning.

2. Arbetstagaren skall åtnjuta samma sociala och skattemässiga förmåner som landets medborgare.”

- 5 I artiklarna 64 och 72 i Tjänsteföreskrifter för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) föreskrivs att tjänstemän i

Europeiska gemenskaperna skall erlægga avgifter till Europeiska gemenskapernas institutioners gemensamma sjukförsäkringssystem, som vanligen kallas det gemensamma sjukförsäkringssystemet (nedan kallat gemensamma sjukförsäkringssystemet), och att deras sjukvårdskostnader skall ersättas genom gemensamma sjukförsäkringssystemet.

- 6 Enligt artikel 72 i tjänsteföreskrifterna, artiklarna 1, 2 och 3 i de gemensamma reglerna om sjukförsäkring för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna (nedan kallade gemensamma reglerna) och kapitel VIII i bilaga 1 till dessa regler, skall gemensamma sjukförsäkringssystemet ersätta de kostnader som en tjänsteman i Europeiska gemenskapen eller dennes maka haft i samband med en förlossning för arvoden för läkare, barnmorska och narkos, för förlossningssal, sjukgymnast samt alla andra kostnader för tjänster som hänför sig till tjänster direkt knutna till förlossningen. Kostnader för vistelsen vid en sjukhusinrättning skall ersättas till 85 procent och övriga kostnader och arvoden till 100 procent. Ersättningen för arvoden är emellertid begränsade till 33 230 BEF och för kostnaderna för vistelsen vid en sjukhusinrättning till 5 946 BEF per dag under 10 dagar.
- 7 I artikel 9.2 i de gemensamma reglerna föreskrivs att "[i]nstitutionerna i möjligaste mån [skall] eftersträva att med företrädarna för läkarkåren och/eller myndigheterna, behöriga sammanslutningar och inrättningar sluta avtal om de kostnadsnivåer som [med hänsyn till de lokala förhållandena och i förekommande fall de tariffer som redan är i kraft] skall tillämpas på de förmånsberättigade såväl för läkarvård som anslutande kostnader för sjukhusvård".
- 8 Av handlingarna i målet framgår att det vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen inte fanns något avtal mellan det gemensamma sjukförsäkringssystemet och företrädarna för läkarkåren och/eller luxemburgska myndigheter, behöriga sammanslutningar och inrättningar.

Nationella bestämmelser

- 9 CHL bildades genom lagen av den 10 december 1975 om upprättande av en allmän inrättning kallad Centre hospitalier de Luxembourg, i vilken mödravårdscentralen Grande-Duchesse Charlotte, den pediatriiska kliniken Fondation Grand-Duc Jean et Grande-Duchesse Joséphine-Charlotte och stadssjukhuset skulle ingå (*Mémorial A* 1975, s. 1794). CHL finansieras av den luxemburgska staten och av staden Luxembourg.

- 10 De personer som är anslutna till de luxemburgska sjukförsäkringarna omfattas av sjuk- och moderskapsförsäkringen. Dessa sjukförsäkringar är självständiga allmänna inrättningar, som är juridiska personer och står under regeringens tillsyn.

- 11 I artikel 13 första stycket i code des assurances sociales (den luxemburgska lagen om socialförsäkring av den 27 juni 1983 och av den 3 juli 1975), i den lydelse som var tillämplig vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen (nedan kallad lagen), föreskrivs att "de försäkrade har i samband med förlossning rätt till vård från barnmorska, bistånd av läkare, vistelse på moderskapsavdelning eller klinik, läkemedel samt dietprodukter för spädbarn". Enligt artikel 13 andra stycket i lagen ersätter staten dessa kostnader med ett schablonbelopp som fastställts i förordning.

- 12 I storhertiglig förordning av den 31 december 1974 (*Mémorial A* 1974, s. 2398) i ändrad lydelse (nedan kallad den storhertigligen förordningen), som gällde vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, fastställdes det schablonbelopp som under normala omständigheter skulle utbetalas till dem som är anslutna till det luxemburgska sjuk- och moderskapsförsäkringssystemet avseende sådana läkar- och sjukhustjänster som normalt sett är nödvändiga vid en förlossning. Därmed fastställdes det belopp som skulle ersättas av staten.

- 13 I ett cirkulär från Union des caisses de maladie (sjukförsäkringarnas förbund, nedan kallat UCM) av den 1 december 1988, rörande fördelningen från och med den

1 januari 1989 av de olika kostnader som ligger till grund för schablonersättningen för förlossningsavgifter, anges att det system som införts genom lagen och den storhertiglga förordningen i praktiken förutsätter en beräkning som grundar sig på tre beståndsdelar, nämligen avseende läkarvård, förlossningskostnader och dietprodukter.

- 14 Vad gäller andra insatser vid sjukdom föreskrivs i artikel 308 a i lagen att avtal skall ingås mellan UCM och olika kategorier av vårdgivare, varvid någon åtskillnad inte skall göras med avseende på om vården givits i sjukhusmiljö eller inte. Dessa kollektiva avtal skulle godkännas av behörig minister och därigenom göras bindande även för de vårdgivare som inte är medlemmar i den sammanlutning som förhandlat fram avtalet.
- 15 Det framgår av beslutet om hänskjutande att sjuk- och moderskapsförsäkrings-systemet i Luxemburg kännetecknas av att de taxor som tillämpas på den vård som täcks av försäkringen är enhetliga, oavsett vem som tillhandahåller vården. Dessa taxor reglerar inte det maximala belopp som är återbetalningsbart utan anger fasta priser som varken varierar med avseende på patientens inkomst eller vårdgivarens kvalifikationer.
- 16 Vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen föreskrevs i artikel 4 i lagen att ministern för arbetsmarknad och social trygghet fick undanta de utlänningar som endast tillfälligt är bosatta i Luxemburg från att omfattas av försäkringen. I artikel 4.2 i lagen, i dess nu gällande lydelse, föreskrivs att "[p]ersoner som omfattas av ett sjukförsäkrings-system på grund av att de är verksamma vid ett internationellt organ eller på grund av att de uppbär en pension [som har] beviljats dem på grund av en sådan verksamhet... omfattas inte av försäkringen".
- 17 I praktiken rör det sig i huvudsak om tjänstemän och övriga anställda i Europeiska gemenskapernas institutioner (parlamentet, kommissionen, EG-domstolen, Revisionsrätten), Europeiska investeringsbanken, Eurocontrol, EFTA-domstolen och Natos underhållscenter i Luxemburg.

Målet vid den nationella domstolen

- 18 Fru Ferlini, som är gift med en tjänsteman vid Europeiska gemenskapernas kommission och som är bosatt i Luxemburg, födde den 17 januari 1989 barn vid CHL, där hon sedan vistades fram till den 24 januari 1989.
- 19 Angelo Ferlini och hans familjemedlemmar är anslutna till det gemensamma sjukförsäkringssystemet. Angelo Ferlini och hans hustru omfattas således inte av det luxemburgska sociala trygghetssystemet och särskilt inte av det obligatoriska sjuk- och moderskapsförsäkringssystemet.
- 20 CHL sände den 24 februari 1989 en räkning om 73 460 LUF till Angelo Ferlini avseende kostnaderna för förlossningen och för hans hustrus vistelse vid förlossningsavdelningen.
- 21 Denna räkning hade upprättats på grundval av bland annat "sjukhustaxan från och med den 1 januari 1989 för personer och organ som inte är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet", vilket ensidigt hade fastställts på ett enhetligt sätt av alla luxemburgska sjukhus, som ingick i "Entente des hôpitaux luxembourgeois" (Föreningen för luxemburgska sjukhus, nedan kallad EHL). I enlighet med denna taxa begärdes att Angelo Ferlini skulle betala ett belopp om 49 030 LUF avseende en "normal enkel förlossning".
- 22 Angelo Ferlini fakturerades även kostnader för behandlande läkare på sjukhuset, uppgående till 5 042 LUF, och för läkemedel om 674 LUF. EHL hade fastställt taxan även avseende dessa tjänster på ett enhetligt sätt för personer som inte var anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet, däribland tjänstemän i Europeiska gemenskaperna.

- 23 Angelo Ferlini vägrade att betala det belopp som begärdes, med motiveringen att det fakturerade beloppet var diskriminerande. Han anförde att det schablonbelopp som skulle ha fakturerats enligt de bestämmelser som var tillämpliga vid tidpunkten för omständigheterna i målet vid den nationella domstolen och som var återbetalningsbart från de luxemburgska sjukförsäkringskassorna uppgick till 36 854 LUF. Angelo Ferlini och det gemensamma försäkringssystemet hade emellertid krävts på ett belopp om 59 306 LUF avseende samma tjänster, således ett belopp som var 71,43 procent högre än enligt den taxa som tillämpades på personer som omfattas av den luxemburgska sjuk- och moderskapsförsäkringen.
- 24 Angelo Ferlini bestred i domstol det villkorade betalningsföreläggande som hade utfärdats den 22 april 1993, genom vilket han hade anmodats att betala ett belopp om 73 460 LUF till CHL.
- 25 Tribunal de paix de Luxembourg fann i dom av den 24 juni 1994 att Angelo Ferlini saknade grund för sitt bestridande och förpliktade honom att betala det ovannämnda beloppet jämte lagstadgad ränta till CHL.
- 26 Angelo Ferlini överklagade den 5 oktober 1994 denna dom till Tribunal d'arrondissement de Luxembourg.
- 27 Vid denna domstol anförde Angelo Ferlini att den räkning som CHL hade upprättat var följden av en tillämpning av dels de sjukhustaxor som med verkan från och med den 1 januari 1989 hade fastställts av EHL för personer och organ som inte är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet, dels de taxor som enligt ett cirkulär från UCM av den 1 december 1988 gäller för dem som är anslutna till sjukförsäkringskassorna.
- 28 Angelo Ferlini gjorde till stöd för sin talan för det första gällande att CHL:s fastställande av kostnaderna för sjukhusvården strider mot likabehandlingsprin-

cipen, och för det andra att det luxemburgska system för taxor för sjukhusvård som tillämpas på tjänstemän i Europeiska gemenskaperna strider mot artikel 85.1 i fördraget.

- 29 CHL har yrkat att överklagandet skall avslås och att den överklagade domen skall fastställas. För det första har CHL i huvudsak gjort gällande att situationen för tjänstemän i Europeiska gemenskaperna inte är jämförbar med den som de som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet befinner sig i. De förstnämnda betalar varken skatt eller avgifter till det nationella sociala trygghetssystemet och de uppbär högre inkomster. Vid tidpunkten för omständigheterna i målet vid den nationella domstolen hade det gemensamma sjukförsäkringssystemet dessutom inte ingått något avtal med EHL. För det andra har CHL hävdat att de förutsättningar som anges i artikel 85 i fördraget inte är uppfyllda i förevarande mål.

Tolkningsfrågan

- 30 Hänskjutande domstol har i sak anført att artikel 48 i fördraget samt förordningarna nr 1408/71 och 1612/68 endast avser gemenskapsmedborgare som tillträder en tjänst i en annan medlemsstat eller omfattas av ett socialt skydd som regleras i den medlemsstatens lagar, vilket inte är fallet avseende tjänstemän i Europeiska gemenskaperna. Den hänskjutande domstolen har tillagt att det dock inte kan godtas att tjänstemän i Europeiska gemenskaperna som på grund av sin tjänst är bosatta i en annan medlemsstat hamnar i en ogynnsammare situation än den som andra arbetstagare som är medborgare i en annan medlemsstat befinner sig i. Tjänstemännen skall tvärtom åtnjuta samma fördelar enligt gemenskapsrätten som medborgarna i medlemsstaterna åtnjuter vad gäller fri rörlighet för personer, etableringsfrihet och social trygghet.
- 31 Hänskjutande domstol har således konstaterat att det inte kan uteslutas att den omständigheten att högre läkar- och sjukhustaxor tillämpas på tjänstemän i Europeiska gemenskaperna än de taxor som tillämpas på dem som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet kan innebära att den allmänna principen om likabehandling åsidosätts. Hänskjutande domstol har angett att de argument

som Angelo Ferlini har framfört för att bemöta de objektiva skäl som CHL angett för att motivera denna olikhet i behandlingen inte är ogrundade och att de därför inte *a priori* kan avfärdas.

- 32 Hänskjutande domstol har tillagt att de grunder som parterna i målet vid den nationella domstolen har åberopat likaledes innebär att konkurrensrättsliga principer måste tolkas, bland annat med avseende på frågor rörande medlemsstaternas behörighet att närmare reglera sina sociala trygghetssystem, företags särskilda ställning, de aktuella tjänsterna, samt hur detta påverkar den gemensamma marknaden.
- 33 Av denna anledning har Tribunal d'arrondissement de Luxembourg beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Är storhertiglig förordning av den 31 december 1974 (*Mémorial* A nr 95 av den 31 december 1974, s. 2398), i ändrad lydelse, rörande fastställandet i enlighet med artiklarna 6 och 13 i socialförsäkringslagen av naturaförmåner i samband med sjukdom och moderskap, sjukhusvårdstaxan från och med den 1 januari 1989 för personer och organ som inte är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet, cirkuläret från UCM av den 1 december 1988 rörande fördelningen från och med den 1 januari 1989 av de olika kostnader som ligger till grund för schablonavgiften för förlossningar och EHL:s praxis att tillämpa enhetliga taxor för läkar- och sjukhusvårdsavgifter på personer och organ som inte är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet och på tjänstemän i Europeiska gemenskaperna, som är anslutna till det gemensamma sjukförsäkringssystemet, som är högre än de taxor som tillämpas på dem som är anslutna till det nationella systemet förenliga med gemenskapsrätten, med hänsyn till

den princip om icke-diskriminering mellan medborgare från Europeiska unionens medlemsstater som framgår av artiklarna 6 och 48 i EG-fördraget och, i fråga om

den fria rörligheten för arbetstagare inom gemenskapen, av rådets förordning nr 1612/68 av den 5 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen, ändrad genom rådets förordning nr 312/76 av den 9 februari 1976 och, i fråga om social trygghet, av rådets förordning nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, ändrad och uppdaterad genom rådets förordning nr 2001/83 av den 2 juni 1983,

och

artikel 85.1 i EG-fördraget, enligt vilken alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden är förbjudna?”

Bedömning av tolkningsfrågan

- 34 Med hänsyn till de regler och faktiska omständigheter som beskrivits av hänskjutande domstol måste den ställda frågan uppfattas så, att nämnda domstol vill veta om den ensidiga tillämpningen av taxor för den läkar- och sjukhusvård som en grupp vårdgivare ger tjänstemän i Europeiska gemenskaperna vid förlossningar som är högre än de taxor som tillämpas på de personer som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet dels utgör diskriminering på grund av nationalitet, dels strider mot artikel 85.1 i fördraget.
- 35 Den luxemburgska regeringen har hävdad att de tjänstemän i Europeiska gemenskaperna som omfattas av det gemensamma sjukförsäkringssystemet inte

har någon skyldighet att erlägga avgifter till den luxemburgska sjuk- och moderskapsförsäkringen och att de därför inte har rätt till de tjänster som avses i den storhertigliga förordningen.

- 36 Den luxemburgska regeringen har anslutit sig till det resonemang som Tribunal d'arrondissement har fört i beslutet om hänskjutande, enligt vilket förordning nr 1408/71 inte är tillämplig på tjänstemän i Europeiska gemenskaperna. Tjänstemän och anställda vid en internationell organisation är, även om uttryckliga bestämmelser om undantag för dem saknas, inte anslutna till nationella sociala trygghetssystem. Detta förhållande är desto mer riktigt med hänsyn till att tjänsteföreskrifterna i hög grad är heltäckande och mycket fördelaktiga vad gäller social trygghet. Tjänstemän i Europeiska gemenskaperna behöver vidare inte åberopa gemenskapsbestämmelserna för att kunna röra sig fritt i medlemsstaterna, eftersom de omfattas av Protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier.
- 37 Den luxemburgska regeringen har i andra hand gjort gällande att den storhertigliga förordningen inte innehåller någon bestämmelse som är diskriminerande mot medborgare i andra medlemsstater.
- 38 Kommissionen och, med vissa nyanser, Angelo Ferlini anser att tillämpningen av enhetliga taxor för läkar- och sjukhuskostnader på personer och organ som inte är anslutna till det luxemburgska sociala trygghetssystemet och på tjänstemän i Europeiska gemenskaperna som är anslutna till det gemensamma sjukförsäkringssystemet som är högre än de taxor som tillämpas på personer som är anslutna till nämnda sociala trygghetssystem är oförenlig med den princip om icke-diskriminering mellan medborgare i Europeiska gemenskapernas medlemsstater som föreskrivs i artiklarna 6 första stycket och 48 i fördraget. Kommissionen har tillagt att förutsättningar för tillämpning av förordning nr 1408/71 inte föreligger i detta fall.

- 39 Domstolen erinrar för det första om att det framgår av fast rättspraxis att artikel 6 första stycket i fördraget — i vilken den allmänna principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet slås fast — endast kan tillämpas självständigt i situationer som omfattas av gemenskapsrätten, men för vilka det inte har föreskrivits några särskilda regler om icke-diskriminering i fördraget (se bland annat dom av den 10 december 1991 i mål C-179/90, *Merci convenzionali porto di Genova*, REG 1991, s. I-5889, punkt 11, svensk specialutgåva, volym 11, s. 507, av den 14 juli 1994 i mål C-379/92, *Peralta*, REG 1994, s. I-3453, punkt 18, svensk specialutgåva, volym 16, och av den 13 april 2000 i mål C-176/96, *Lehtonen och Castors Braine*, REG 2000, s. I-2681, punkt 37).
- 40 Vad gäller fri rörlighet för arbetstagare har emellertid nämnda princip genomförts genom artikel 48 i fördraget.
- 41 Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 49 i sitt förslag till avgörande kan inte tjänstemän i Europeiska gemenskaperna och de av deras familjemedlemmar som är anslutna till det gemensamma sjukförsäkringssystemet anses vara arbetstagare i den mening som avses i förordning nr 1408/71. De omfattas nämligen inte av någon nationell lagstiftning om social trygghet, vilket krävs enligt artikel 2.1 i förordning nr 1408/71.
- 42 Det är däremot otvivelaktigt så att en tjänsteman i Europeiska gemenskaperna är en migrerande arbetstagare. Enligt fast rättspraxis förlorar nämligen en gemenskapsmedborgare som arbetar i en annan medlemsstat än sin ursprungsstat inte sin egenskap av arbetstagare i den mening som avses i artikel 48.1 i fördraget på grund av att han innehar en anställning vid en internationell organisation, även om villkoren för hans inresa och vistelse i anställningslandet regleras särskilt i en internationell konvention (dom av den 15 mars 1989 i målen 389/87 och 390/87, *Echternach och Moritz*, REG 1989, s. 723, punkt 11, och av den 27 maj 1993 i mål C-310/91, *Schmid*, REG 1993, s. I-3011, punkt 20).
- 43 Härav följer att en arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat, såsom Angelo Ferlini, inte kan nekas de sociala rättigheter och förmåner som han har

rätt till enligt artikel 48 i fördraget och förordning nr 1612/68 (se dom av den 13 juli 1983 i mål 152/82, Forcheri, REG 1983, s. 2323, punkt 9, svensk specialutgåva, volym 7, s. 211, samt i de ovannämnda målen Echternach och Moritz, punkt 12, och Schmid, punkt 22).

- 44 En tillämpning av en högre taxa för den läkar- och sjukhusvård som ges vid förlossningar än den som tillämpas på dem som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet kan emellertid, såsom generaladvokaten har anfört i punkterna 52—54 i sitt förslag till avgörande, inte anses vara ett arbetsvillkor i den mening som avses i artiklarna 48.2 i EG-fördraget och 7.1 i förordning nr 1612/68.
- 45 Vad gäller begreppet social förmån, som hänvisas till i artikel 7.2 i förordning nr 1612/68, har Angelo Ferlini inte påstått sig ha rätt till någon sådan social förmån som föreskrivs i den luxemburgska lagstiftningen och som består i att värmedlemsstaten ersätter förlossningskostnader med ett schablonbelopp. Han har endast begärt att likabehandling skall ske avseende taxorna för den läkar- och sjukhusvård som ges vid förlossningar.
- 46 Under sådana omständigheter konstaterar domstolen att varken artikel 48 i fördraget eller förordning nr 1612/68 är tillämplig i detta mål.
- 47 Den fråga som ställts rörande den påstådda diskrimineringen skall följaktligen prövas mot bakgrund av artikel 6 första stycket i fördraget.
- 48 De taxor för läkar- och sjukhusvård som ges vid förlossningar till personer som inte är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet som EHL har fastställt och som är aktuella i målet vid den nationella domstolen, vilka taxor CHL har tillämpat på Angelo Ferlini, omfattas varken av den nationella lagstiftningen eller av de föreskrifter som antagits i form av kollektivavtal rörande social trygghet.

- 49 "Sjukhustaxor från och med den 1 januari 1989 för personer och organ som inte är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet" har nämligen fastställts ensidigt och på ett enhetligt sätt för samtliga de luxemburgska sjukhus som ingår i EHL, eftersom några avtal med gemensamma sjukförsäkringssystemet om tillämpliga avgifter för förmånstagarna i enlighet med gemensamma reglerna inte har ingåtts. I enlighet med dessa taxor har det begärts att Angelo Ferlini och gemensamma sjukförsäkringssystemet skall betala 59 306 LUF, det vill säga ett belopp som är 71,43 procent högre än det som gäller för samma tjänster enligt den taxa som var tillämplig på personer som omfattas av den luxemburgska sjuk- och moderskapsförsäkringen.
- 50 Det framgår emellertid av domstolens rättspraxis att artikel 6 första stycket i fördraget även är tillämplig på sådana fall där en grupp eller en organisation sådan som EHL utövar vissa befogenheter gentemot enskilda och kan föreskriva villkor för dem som inkräktar på utövandet av de grundläggande friheter som garanteras i fördraget (se i detta hänseende dom av den 12 december 1974 i mål 36/74, Walrave och Koch, REG 1974, s. 1405, svensk specialutgåva, volym 2, s. 409, av den 8 april 1976 i mål 43/75, Defrenne II, REG 1976, s. 455, svensk specialutgåva, volym 3, s. 59, och av den 15 december 1995 i mål C-415/93, Bosman, REG 1995, s. I-4921).
- 51 Enligt fast rättspraxis kan en diskriminering endast bestå i att olika regler tillämpas på lika situationer eller i att samma regel tillämpas på olika situationer.
- 52 Det skall således prövas om en person som inte är ansluten till det nationella sociala trygghetssystemet i en medlemsstat, såsom Angelo Ferlini, befinner sig i en annorlunda situation än de personer från denna medlemsstat som är anslutna till detta system.
- 53 De argument som har framförts i detta hänseende vid såväl den nationella domstolen som under förfarandet vid EG-domstolen till stöd för påståendet att Angelo Ferlinis situation inte var jämförbar med den som en person som är ansluten till det luxemburgska sociala trygghetssystemet befinner sig i kan inte godtas.

- 54 Den omständigheten att Angelo Ferlini varken betalar inkomstskatt till de nationella skattemyndigheterna eller erlägger avgifter till det nationella sociala trygghetssystemet saknar för det första betydelse i detta hänseende, eftersom han inte har begärt några sociala trygghetstjänster enligt det nationella systemet, utan endast att en icke-diskriminerande taxa skall tillämpas avseende den sjukhusvård som ges vid CHL.
- 55 Vad gäller argumentet att tjänstemän i Europeiska gemenskaperna har högre medelinkomster än de som är bosatta i landet och arbetar inom de inhemska offentliga eller privata sektorerna, är det tillräckligt att erinra om att de avgifter för den tjänst som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, som faktureras till personer som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet inte varierar med hänsyn till dessa personers inkomst.
- 56 Mot bakgrund av dessa förhållanden och på grundval redan av de omständigheter som domstolen har kännedom om framgår det att Angelo Ferlini och de av hans familjemedlemmar som är anslutna till gemensamma sjukförsäkringssystemet befinner sig i en situation som är jämförbar med den som de av landets medborgare som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet befinner sig i.
- 57 Enligt domstolens rättspraxis innebär reglerna om likabehandling emellertid inte bara förbud mot öppen diskriminering på grund av nationalitet utan även mot alla dolda former av diskriminering som, genom att andra särskiljande kriterier tillämpas, faktiskt får samma följder (dom av den 12 februari 1974, Sotgiu, 152/73, REG 1974, s. 153, punkt 11, svensk specialutgåva, volym 2, s. 219, och av den 26 oktober 1995 i mål C-151/94, kommissionen mot Luxemburg, REG 1995, s. I-3685, punkt 14).
- 58 Det kriterium avseende anslutning till det nationella sociala trygghetssystemet som CHL har tillämpat, och på vilket den skillnad som EHL gör mellan de olika

taxorna för läkar- och sjukhusvård grundar sig, utgör en indirekt diskriminering på grund av nationalitet. För det första är nämligen en stor majoritet av de personer som är anslutna till gemensamma sjukförsäkringssystemet, men inte till det nationella sociala trygghetssystemet, och som samtidigt mottar läkar- och sjukhusvård inom landet medborgare i andra medlemsstater. För det andra är en stor majoritet av de luxemburgska medborgare som bor i Storhertigdömet Luxemburg anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet.

- 59 En sådan åtskillnad kan endast anses vara motiverad om den grundar sig på objektiva överväganden som inte är beroende av de berörda personernas nationalitet och som står i proportion till det berättigade mål som eftersträvas.
- 60 Mot bakgrund av de faktiska omständigheterna i målet och med hänsyn till att några argument i detta hänseende varken har framförts vid domstolen eller vid den hänskjutande domstolen, konstaterar domstolen att den betydande skillnaden i behandling vad gäller taxan för vård i samband med förlossningar mellan personer som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet och tjänstemän i Europeiska gemenskaperna inte är befogad.
- 61 Det är följaktligen inte nödvändigt att pröva den ställda frågan mot bakgrund av artikel 85 i fördraget.
- 62 Den fråga som ställts skall således besvaras så, att den ensidiga tillämpningen av taxor för den läkar- och sjukhusvård som en grupp vårdgivare ger tjänstemän i Europeiska gemenskaperna vid förlossningar som är högre än de taxor som tillämpas på de bosatta i landet som är anslutna till det nationella sociala

trygghetssystemet utgör en diskriminering på grund av nationalitet som är förbjuden enligt artikel 6 första stycket i fördraget, eftersom den inte kan motiverats objektivt.

Rättegångskostnader

- 63 De kostnader som har förorsakats den luxemburgska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående den fråga som genom beslut av den 7 oktober 1998 har ställts av Tribunal d'arrondissement de Luxembourg — följande dom:

Den ensidiga tillämpningen av taxor för den läkar- och sjukhusvård som en grupp vårdgivare ger tjänstemän i Europeiska gemenskaperna vid förlossningar som är

högre än de taxor som tillämpas på de bosatta i landet som är anslutna till det nationella sociala trygghetssystemet utgör en diskriminering på grund av nationalitet som är förbjuden enligt artikel 6 första stycket i EG-fördraget (nu artikel 12 första stycket EG), eftersom den inte kan motiverats objektivt.

Rodríguez Iglesias	Moitinho de Almeida	Edward
Sevón		Schintgen
Kapteyn	Gulmann	Jann
Ragnemalm		Wathelet
	Skouris	

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 3 oktober 2000.

R. Grass

G.C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare

Ordförande